

KESKI-SUOMEN KALATALOUSKESKUS RY

TUTKIMUKSIA/tiedonantoja 2024

Keuruun kalatalousalueen yhteislupatiedustelu 2020-2023

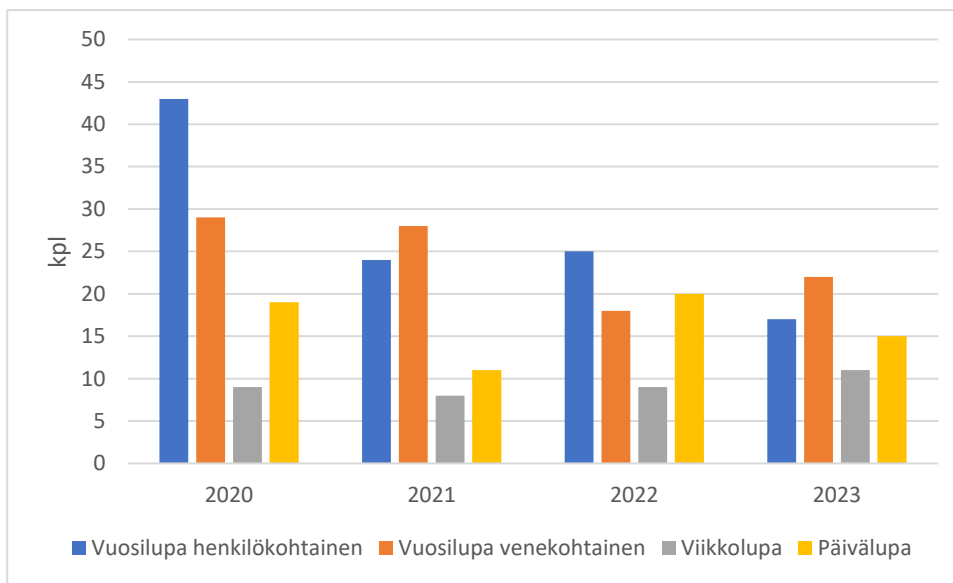
Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry.
Saku Salonen

Johdanto

Keuruun kalatalousalue myy viehekalastuksen yhtenäislupaa Keurusselälle. Yhteisaluelupa kattaa vesialueen Keurusselän pohjoispäästä Mäntän Lyhdeselälle. Tiedustelun tulokset koskevat kyseistä vesialuetta eikä saalista voi yleistää koko järvioltaalle. Tiedustelu on lähetetty sähköisesti vuosittain 2020-2023 yhtenäislupia ostaneille tai lupien haltijoille, joiden yhteystieto on ollut saatavilla. Tiedustelu on tarkoitettu toteuttaa vuosittain ja se on osa kalatalousalueen kalakantojen ja kalastuksen seurantaa. Keuruun kalatalousalue on saanut hankkeeseen avustusta kalastonhoitomaksuvaroista Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Aineisto- ja menetelmät

Vuosina 2020-2023 Ostaluvat.fi-palvelussa ja käteismyyntipaikoissa on myyty lupia Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueelle 65-100 kpl (kuva 1).

Kuva 1. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueelle ostetut luvat (kpl) 2020-2023.

Tiedustelut on lähetetty sähköisesti yhteislupatiedusteluissa vuosittain 55-97 henkilölle. Vastausprosentti on vaihdellut 33,3-41,2 % välillä (taulukko 1).

Vastaamattomien osuus tuloksissa on imputoitu luparyhmittäin (vuosi, viikko ja päivä) samansuuruisiksi kuin vastanneiden kalastus ko. luparyhmissä. Puutteelliset vastaukset on (lajikohtainen kpl / kg-määrä puuttunut) on täydennetty saaliskalan keskipainon perusteella. Tiedustelussa ei ole mukana kalastonhoitomaksulla tai osakaskuntien luvilla kalastaneiden saalista tai pyyntiponnistusta.

Taulukko 1. Tiedustelujen tunnuslukuja Keuruun kalatalousalueen yhteislupatiedustelu 2020-2023.

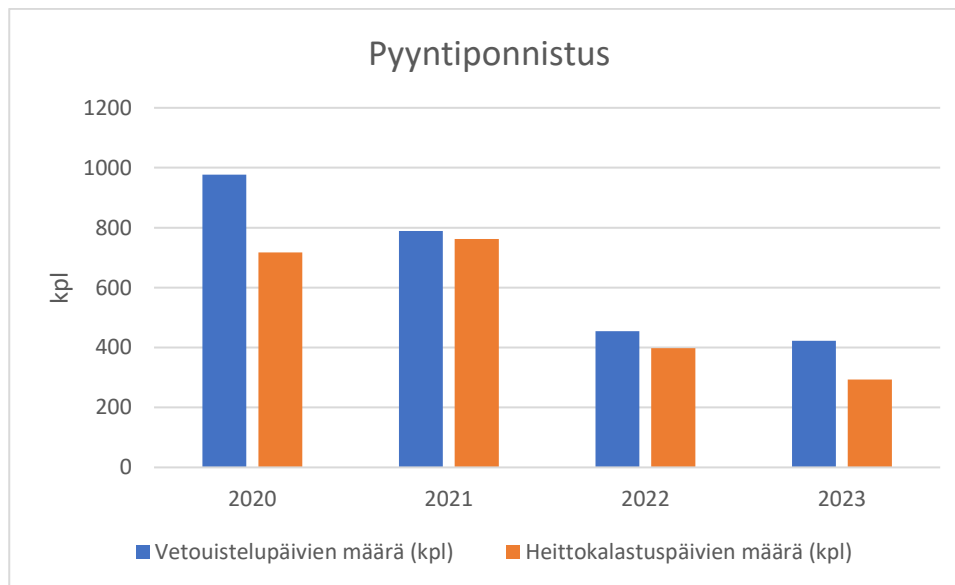
	2020	2021	2022	2023
Tiedustelu lähetetty, kpl	97	70	72	55
Luvan ostaneita, kpl	97	71	75	63
vastauksia, kpl	40	27	25	23
Vastausprosentti, %	41,2	38,6	33,3	36,5

Tulokset ja tulosten tarkastelu

Pyyntiponnistus

Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueelle kalastuspäiviä on kertynyt vuosittain 716-1694 kpl (kuva 2). Uistelupäivässä on ollut keskimäärin 4,1-4,4 vetotuntia ja käytössä keskimäärin 5,5-6,0 vapaa. Heittokalastuspäivän kestoa ei ole selvitetty mutta keskimäärin heittokalastuksessa on ollut käytössä 1,3-1,4 vapaa.

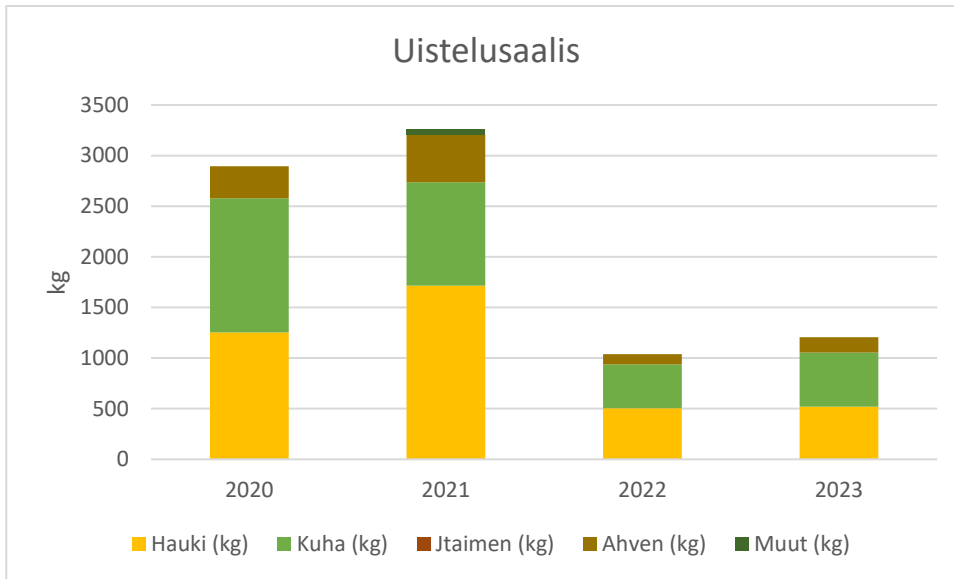
Pyyntipaine on laskenut vuoden 2022 jälkeen ja Kalastuspäivinä mitattuna vetouistelu on ollut hieman suositumpi kalastusmuoto mutta ero on varsin pieni ja näyttää pienentyneen vuoden 2020 jälkeen mutta kasvaneen taas vuonna 2023 (kuva 2). Vuosien 2020 ja 2021 suurempi pyyntiponnistus voi ainakin osittain johtua korona pandemian aikana havaitusta kalastusharrastuksen lisääntymisestä.

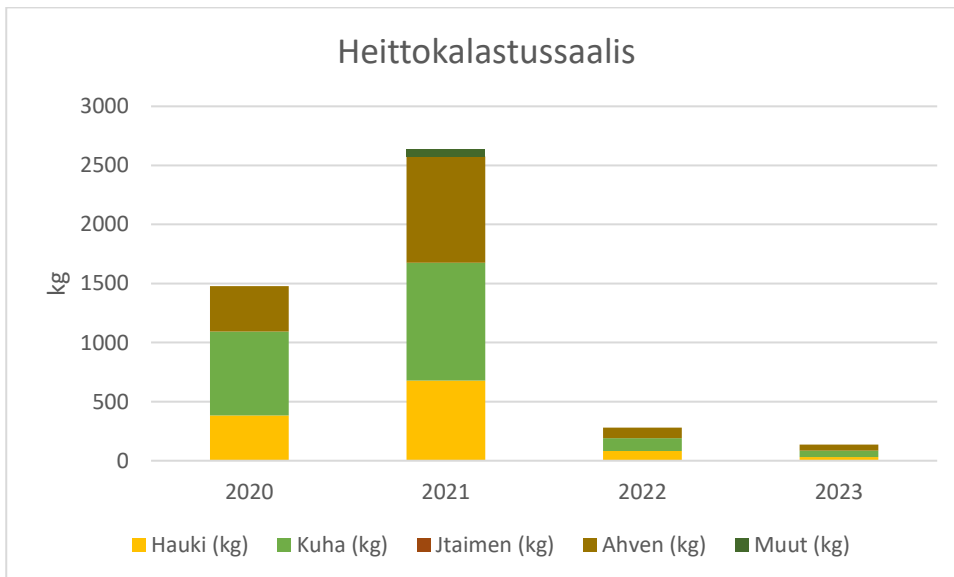
Kuva 2. Kalastuspäivien määrä järvittäin Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueella 2020-2023.

Saalis

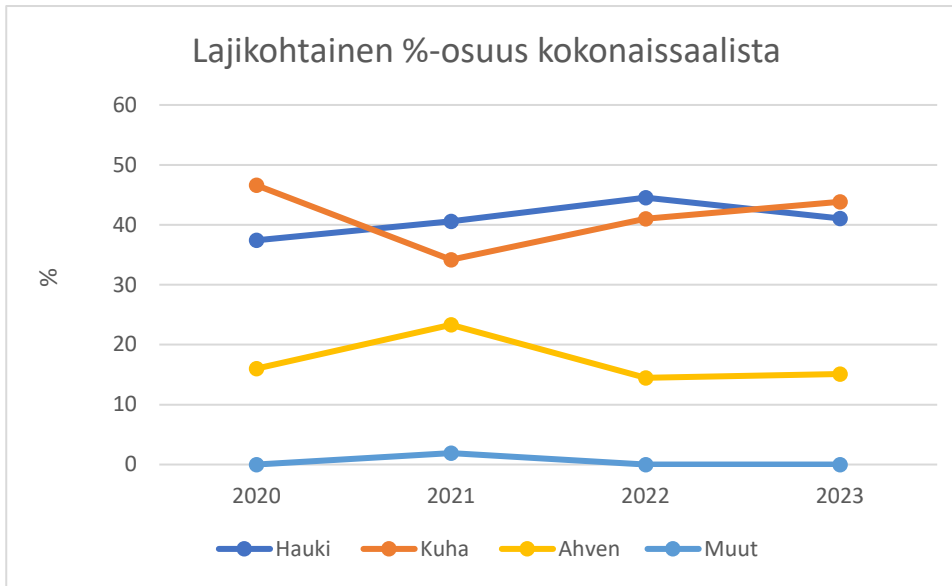
Keuruun kalatalousalueen yhteisluvalla kalastaneiden kokonaissaalis on ollut vuosina 2020-2023 yhteensä 1319,7 – 5900,8 kg. Runsaimmat saaliskala on ollut hauki ja kuha. Hauen kokonaissaalis on vaihdelleet 551-1636 kg ja osuus kokonaissaaliista 37,4-44,5 % välillä. Kuhan kokonaissaalis on vaihdellut 541,0-2037,5 kg ja osuus kokonaissaaliista 34,2-46,6% välillä. Uistelun otettu saalis on ollut vuosittain suurempi kuin heittokalastuksessa. (kuva 3-5). Taimenia ei ole saatu tiedustelun mukaan saaliiksi yhtään kappaletta.

Kuva 3. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen (otettu) uistelusaalis (kg) 2020-2023.

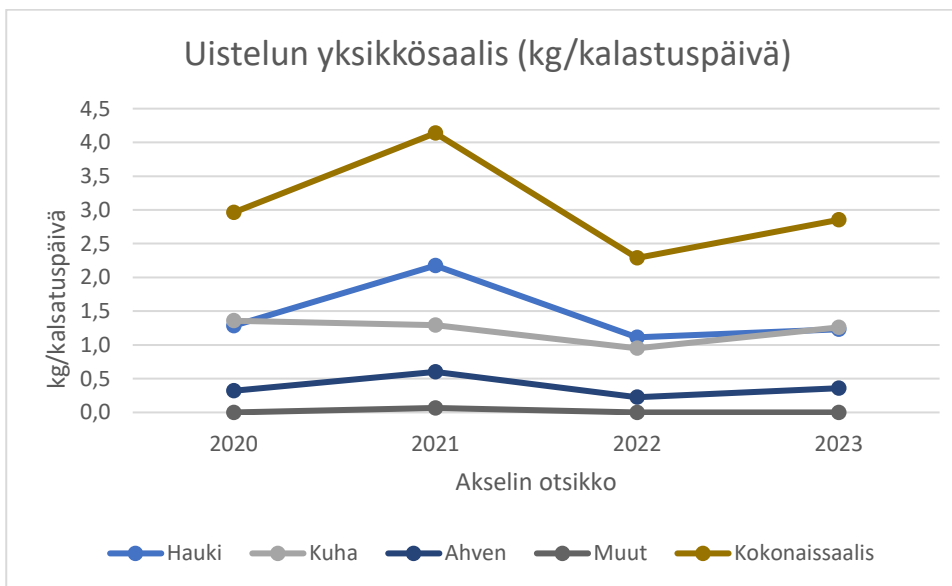

Kuva 4. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen (otettu) heittokalastussaaalis (kg) 2020-2023.

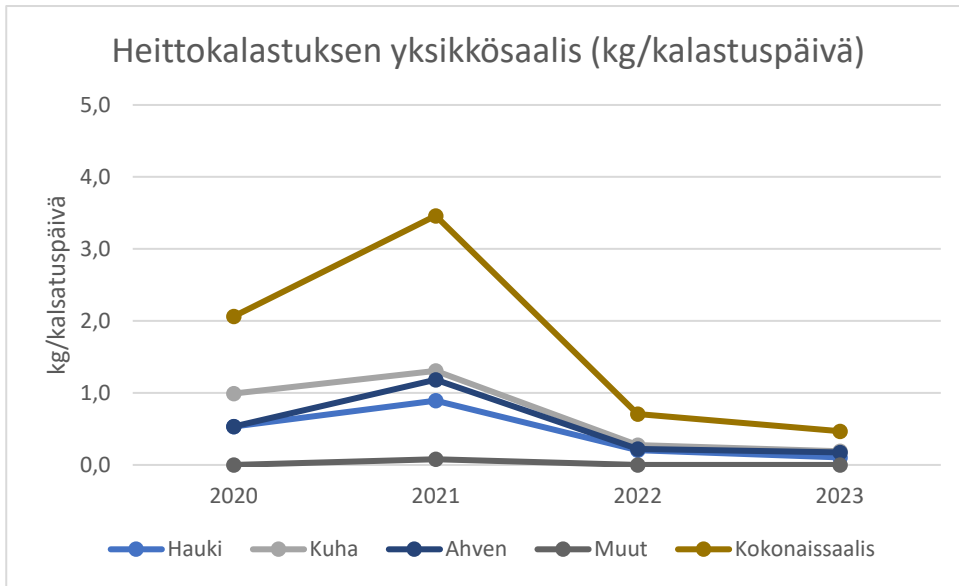

Kuva 5. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen kokonaissaaliin (otettu) lajikohtaiset prosentuaaliset osuudet kokonaissaaliista (kg) 2020-2023.

Uistelun yksikkösaalis on noussut vuodesta 2020 vuoteen 2021 hauen ja ahvenen osalta ja kääntynyt laskuun vuoden 2021 jälkeen. Kuhan yksikkösaalis on laskenut vuosina 2020-2022 1,4 kg/kalastuspäivä 1 kg/kalastuspäivä ja noussut 1,3 kg/kalastuspäivä vuonna 2023. Heittokalastuksen osalta yksikkösaalis nousi vuodesta 2020-2021 kuhan, hauen ja ahvenen osalta ja kääntyi laskuun vuonna 2022 ja jatkoi hienoista laskua myös vuonna 2023. (kuva 6-7)

Kuva 6. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen uistelun (otettusaalis) yksikkösaaliit (kg/kalastuspäivä) 2020-2023.

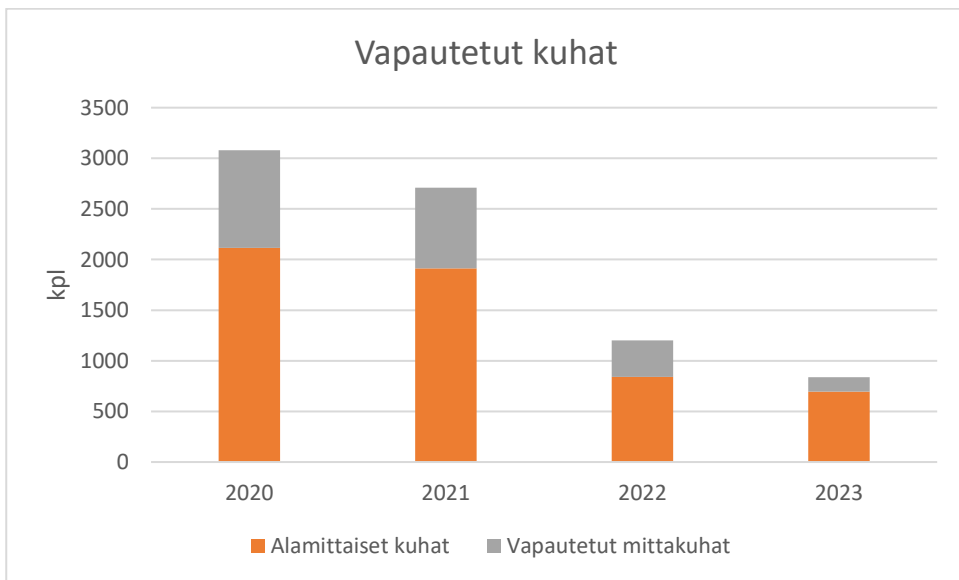

Kuva 7. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen heittokalastuksen (otettusaalis) yksikkösaaliit (kg/kalastuspäivä) 2020-2023.

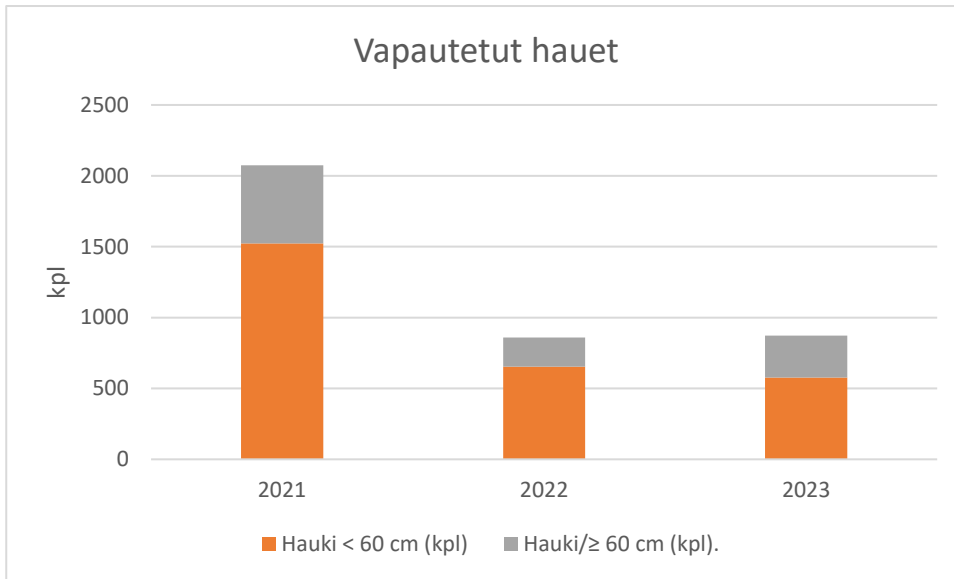
Saaliskalojen keskokoko ja mittakalojen osuus saaliissa

Otetun saaliin lisäksi kalastajat vapauttavat alamittaisia ja mitallisia saaliskaloja. Tiedusteluissa on selvitetty vapautettujen kuhien määrää ja vuodesta 2021 lähtien myös vapautettujen haukien määrää.

Kalastajat ovat vapauttaneet vuosittain n. 837-3080 kpl kuhia. Vapautettujen mittakuhien (>42 cm) osuus oli vuosina 2020-2022 29-31% mutta laski 17 % vuonna 2023 (kuva 8.) Vapautettujen haukien määrä on ollut vuosina 2021-2023 n. 860-2075 kpl joista n. 24-34% on ollut yli 60 cm pituisia (kuva 9).

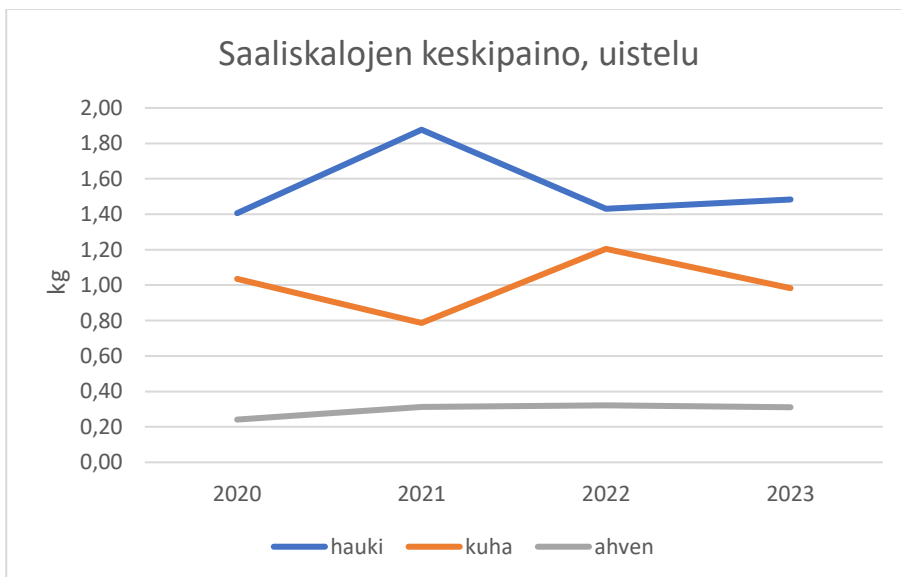
Kuva 8. Vapautettujen kuhien määrä 2020-2023.

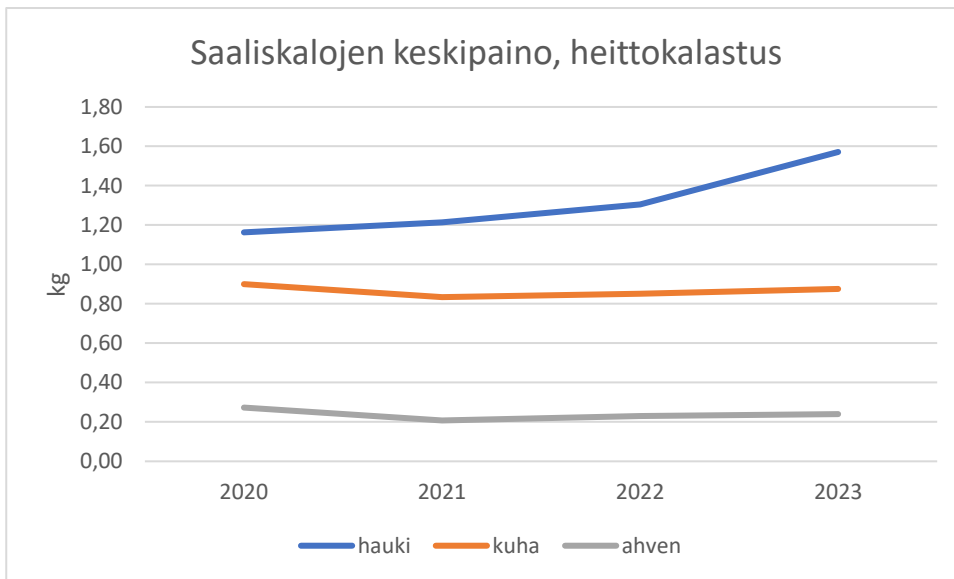
Kuva 9. Vapautettujen haukien määrä 2021-2023.

Uistelussa saaliskalojen keskikoko on ollut melko tasaista mutta vuonna 2021 hauen keskikoko nousi 1,9 kg ja kuhan keskikoko laski 0,8 kg. Ahvenen keskikoko on pysynyt tasaisesti 0,2-0,3 kg (kuva 10). Heittokalastuksessa saaliskalojen keskikoko on ollut tasaisempaa hauen keskikokoa vaihdellen 1,2-1,3 kg välillä, kuhan 0,8-0,9 kg välillä ja ahvenen 0,2-0,3 kg välillä (kuvat 11). Otetun saaliin keskikokoa voi vaikuttaa valikoiva kalastus eli valikoidaan mahdollisuuksien mukaan tietyn kokoisia kaloja ”ruokakalaksi”.

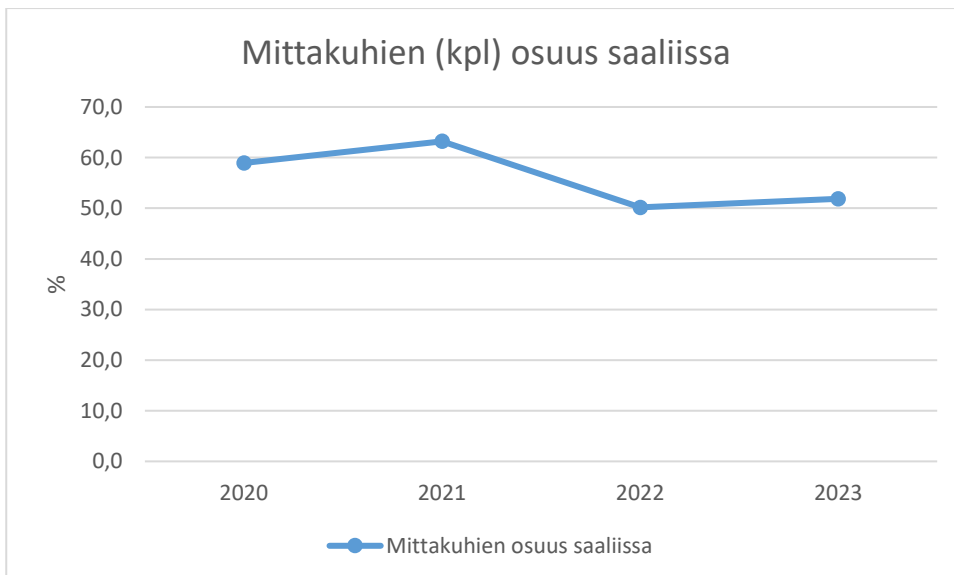
Saaliskalojen keskikokoa voidaan arvioida myös mitallisten kalojen osuudella kaikista saaduista kaloista kuhan osalta ja hauen osalta vapautettujen haukien kokojakauman avulla. Kuhien osalta kaikista kaloista (otettu ja vapautettu) mitan täyttäviä kaloja on ollut 50,2-63,2% (kuva 12). Vapautetuissa hauissa yli 60 cm yksilöiden osuus on vaihdellut 27-34% välillä (kuva 9.).

Kuva 10. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen uistelun (otettusaalis) saaliskalojen keskikoko (kg) 2020-2022.

Kuva 11. Keuruun kalatalousalueen yhteislupa-alueen heittokalastuksen (otettusaalis) saaliskalojen keskipaino (kg) 2020-2023.

Kuva 12. Mittakuhien kpl (>42 cm) osuus (%) saaliissa (otettu saalis ja vapautetut kalat) 2020-2023.